

บทที่ 6

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินงานวิจัยเรื่อง การหาแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการจัดการขยะและลดปริมาณขยะสะสมในครัวเรือนของชุมชน ตำบลเมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ นั้น สามารถสรุปผลและอภิปรายผลงานวิจัย เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย และเพื่อให้ข้อเสนอแนะสำหรับนักวิจัยในพื้นที่ นักวิจัยที่สนใจจะทำงานวิจัยต่อยอด ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา และบริหารจัดการขยะในพื้นที่ โดยได้สังเคราะห์จากผลที่ได้จากกระบวนการวิจัย และการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดดังต่อไปนี้

6.1) สรุปผลการวิจัย

6.1.1 สรุปบริบทพื้นที่

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ พบว่าการบริหารจัดการขยะในระดับตำบลเมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ยังไม่แนวปฏิบัติที่ชัดเจน แต่องค์การบริหารส่วนตำบลได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาขยะอันเนื่องมาจาก ปริมาณขยะในพื้นที่จำนวนมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และไม่มีการจัดเก็บขยะอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตามในเขตตำบลมีหมู่บ้านต้นแบบด้านการจัดการตนเองที่เข้มแข็ง คือหมู่บ้านโนนกลาง หมู่ที่ 2 ที่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน การสร้างความเข้มแข็งในชุมชนโดยสามารถบริหารจัดการกันเองโดยอาศัยความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน สภาผู้นำชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน และทำให้เกิดวัฒนธรรมการรักษาดูแลหน้าบ้านน่านมอง จนทำให้หมู่บ้านได้รับการสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณและการจัดกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและเป็นต้นแบบในด้านการจัดการตนเอง ส่วนของการบริหารจัดการขยะนั้น ชุมชนหมู่บ้านโนนกลาง หมู่ 2 ได้บริหารจัดการโดยการจัดกิจกรรมธนาคารขยะและส่งเสริมให้ภาคีเครือข่ายอันได้แก่หน่วยงานราชการหรือโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมชน มีส่วนร่วมด้วยในการดำเนินการ โดยการตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการด้านขยะและการดำเนินงานของสภาผู้นำหมู่บ้านซึ่งต่างส่งเสริม ขับเคลื่อนให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง สามารถนำขยะมาขายในวันที่กำหนดได้ โดยเป็นกลยุทธ์ในการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนได้ตระหนักในการบริหารจัดการขยะในครัวเรือน และเป็นการลดปริมาณขยะในชุมชน ซึ่งจากผลการดำเนินการดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว จึงมีนโยบายในการผลักดันให้ชุมชนบ้านโนนกลาง หมู่ที่ 2 เป็นต้นแบบในการจัดการตนเองของชุมชนเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับชุมชนอื่น ส่งผลให้มีหมู่บ้านที่ขับเคลื่อนตามอย่างชัดเจนคือหมู่บ้านเมืองไผ่ หมู่ที่ 4 โดยเน้นกิจกรรมด้านการจัดการขยะเป็นหลัก มีการจัดกิจกรรมผ้าป่าขยะระดับหมู่บ้าน การส่งเสริมความรู้ด้านการคัดแยกขยะและการนำขยะอินทรีย์มาเป็นเชื้อเพลิง รวมถึงการจัดให้มีถังคัดแยกขยะโดยงบประมาณสนับสนุน

จากสำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุรินทร์ อันเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนมีความภาคภูมิใจและกระตุ้นให้เกิดจิตสำนึกที่ดีในการจัดการขยะในครัวเรือน

6.1.2 สรุปผลการดำเนินงาน

จากการที่คณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อสำรวจบริบทและจัดกิจกรรมเพื่อค้นหา แนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการจัดการและลดปริมาณขยะในครัวเรือนของชุมชนในตำบล เมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ นั้น สามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ว่า สมาชิกในครัวเรือน ควรดำเนินการหรือได้รับการส่งเสริม สนับสนุนเพื่อลดปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่ ดังนี้

(1) สมาชิกในครัวเรือนควรปรับพฤติกรรมการใช้สินค้าอุปโภคและบริโภค โดยเฉพาะครัวเรือนที่ตั้งอยู่ในชุมชนที่มีลักษณะคล้ายสังคมเมือง เนื่องจากการจับจ่ายใช้สอย การคมนาคมสู่ตัวเมือง ค่อนข้างสะดวกและรวดเร็ว นอกจากนี้ควรได้รับการส่งเสริมด้านความรู้ความเข้าใจในการเลือกบริโภคเพื่อลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมและสร้างจิตสำนึกการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน

(2) สมาชิกในครัวเรือนควรมีความรู้และมีการคัดแยกขยะภายในครัวเรือนอย่างเหมาะสม โดยหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบ อาจส่งเสริมให้มีการจัดทำหรือจัดหาถังแยกขยะในแต่ละครัวเรือน มีการสร้างกลไกของชุมชนเพื่อให้เกิดการสร้างแรงจูงใจในการปรับพฤติกรรม

(3) องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัวควรมีส่วนสนับสนุนการจัดการขยะในครัวเรือน โดยเฉพาะในด้านการจัดการขยะที่ไม่สามารถกำจัดทิ้งได้เองในครัวเรือน อาจมีการจัดหาพื้นที่สาธารณะสำหรับการกำจัดหรือขนทิ้ง รวมถึงมีพื้นที่เฉพาะสำหรับรวบรวมขยะพิษเพื่อกำจัดในภาพรวมของตำบลได้อย่างถูกต้อง ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม

(4) องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัวควรส่งเสริมให้มีการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับขยะที่เหลือทิ้ง เหลือใช้ หรือนำกลับมาใช้ใหม่ โดยบูรณาการกับโครงการหรือกิจกรรมตามนโยบายหลักของหน่วยงาน เช่น การสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ การส่งเสริมรายได้เกษตรกร หรือการจัดผ้าป่าขยะเพื่อเป็นการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น

(5) ชุมชนในระดับหมู่บ้าน หรือตำบล ควรส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนนั้น ๆ มีส่วนร่วมในการรับทราบปัญหา วิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อหาแนวทางการจัดการตนเอง โดยอาจสร้างกฎ กติกา และกลไกชุมชนเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและนำสู่ผลการปฏิบัติงานจัดการขยะที่ดีและเหมาะสมสำหรับพื้นที่

(6) สมาชิกในครัวเรือนและตัวแทนชุมชนควรได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมกิจกรรมหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายภายนอกทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรือจังหวัด เพื่อก่อให้เกิดแนวคิดหรือกิจกรรมสร้างสรรค์อันสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของตน

นอกจากนี้ การขยายผลแนวปฏิบัติการลดปริมาณขยะสะสมในครัวเรือนของชุมชนใน ตำบลเมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยอาศัยต้นแบบจากบ้านโนนกลาง หมู่ที่ 2 ซึ่งมีความเข้มแข็งในด้านการจัดการตนเองนั้น สามารถสรุปได้ดังนี้

(1) ส่งเสริมให้สมาชิกหรือผู้นำชุมชนที่มีวิสัยทัศน์และความตั้งใจที่แน่วแน่ในการ ดำเนินการขับเคลื่อนด้านการลดปริมาณขยะสะสมในครัวเรือนมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับพื้นที่ หรือชุมชนที่ประสบความสำเร็จ โดยการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอบรมเพิ่มพูนความรู้ การ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การศึกษาดูงาน เป็นต้น

(2) สมาชิกหรือผู้นำชุมชนต้องนำผลจากการเรียนรู้มาวางแผนกิจกรรมหรือโครงการทั้ง ในระยะสั้นและระยะยาว โดยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงปัญหา และความสำคัญของการดำเนินการแก้ไขปัญหา และมีแรงจูงใจในการปรับทัศนคติ พฤติกรรม หรือมี แนวคิดที่สร้างสรรค์ในการดำเนินการ ทั้งนี้อาจมีการสร้างกฎ กติกา หรือสัญญาประชาคมร่วมกัน เพื่อ เป็นกลไกอย่างหนึ่งในการผลักดันให้กิจกรรมหรือโครงการบรรลุเป้าหมายได้ โดยการกำกับดูแลของ สมาชิกในชุมชนเอง

(3) หน่วยงานสนับสนุน องค์กรบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยงานอื่นๆ ควรสนับสนุนด้าน ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการขยะ การลดปริมาณขยะในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การปรับ พฤติกรรมก่อให้เกิดขยะ การคัดแยกขยะในครัวเรือน การนำขยะมาแปรรูปหรือเพิ่มมูลค่า การ กำจัดขยะอย่างถูกวิธี รวมถึงการสร้างแรงจูงใจให้กับชุมชนเพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยตนเอง และสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืนได้

6.2) อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการจัดการขยะใน ครัวเรือน ของชุมชนตำบลเมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

6.2.1) รูปแบบแนวทางการจัดการขยะที่เหมาะสมในครัวเรือนของชุมชนในตำบล เมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ในด้านการปรับพฤติกรรม ด้านการจัดการขยะ และการส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะแต่ ละครัวเรือน เป็นแนวทางสำคัญที่จะทำให้ปริมาณขยะใน พื้นที่ลดลง ลดงบประมาณในการจัดเก็บและนำไปกำจัด รวมถึงปัญหาด้านสภาพแวดล้อมในพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของชนิดา เพชรทองคำและคณะ(2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการ ขยะและเทคโนโลยีที่เหมาะสมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลไร่มะพร้าว ที่มี ผลสรุปจากการวิจัยว่า การประชาสัมพันธ์เชิงรุกและสร้างเครือข่ายการคัดแยกขยะอย่างสม่ำเสมอ การให้ความรู้ คำแนะนำ และการรณรงค์จนทำให้เกิดนิสัยที่ดีในการจัดการขยะ เป็นแนวทางสำคัญที่ จะส่งเสริมให้การจัดการขยะในครัวเรือนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6.2.2) รูปแบบแนวทางการจัดการขยะที่เหมาะสมในครัวเรือนของชุมชนในตำบล เมืองบัว อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ในด้านการสนับสนุนส่งเสริมจากหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล การสร้างเครือข่ายกับ หน่วยงานในพื้นที่และหน่วยงานภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของอิสราภาพ มาเรียม (2558) ที่ทำการศึกษากระบวนการสร้างความร่วมมือทางสังคมระหว่างชุมชนชาวเขาเผ่าม้ง เผ่าเมี่ยน เผ่าลัวะ เพื่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืน ในพื้นที่ตำบลปากกลาง อำเภอบัว จังหวัดน่าน ที่พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จในการขับเคลื่อนกิจกรรมจนทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจร้อยละ 100 ได้แก่ การสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล การมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย กิจกรรมมีความสอดคล้องกับภูมิปัญญาของชุมชน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของเสริมสุข บัวเจริญ และคณะ (2553) ที่พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาขยะแบบชุมชนมีส่วนร่วม นั้น มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความมุ่งมั่นและจริงจังของผู้บริหารระดับสูงในองค์กร การทำงานเป็นทีม อย่างจริงจังของคณะทำงานที่มาจากหลายหน่วยงาน การมีส่วนร่วมของภาครัฐและเอกชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และการสร้างเครือข่ายกับองค์กรอื่น ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว ได้ขับเคลื่อนในแนวทางนี้อย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือที่ชัดเจนของชุมชนในพื้นที่ต้นแบบ หมู่บ้านโนนกลาง หมู่ที่ 2 ซึ่งมีความร่วมมือในการจัดการขยะร่วมกับโรงเรียน สถานีนอนามัย ในพื้นที่ และนอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับจังหวัด คือสำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุรินทร์ ในการส่งเสริมพัฒนาหมู่บ้านให้มีความสามารถในการจัดการตนเองและบริหารจัดการขยะอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

6.2.3) รูปแบบแนวทางการจัดการขยะที่เหมาะสมในครัวเรือนตำบลเมืองบัว อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ในด้านการส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนนั้น ๆ มีส่วนร่วมในการรับทราบปัญหา วิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ในพื้นที่ เพื่อหาแนวทางการจัดการตนเอง โดยอาจสร้างกฎ กติกา และกลไกชุมชนเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนและนำสู่ผลการปฏิบัติงาน จัดการขยะที่ดีและเหมาะสมสำหรับพื้นที่ รวมถึงการสนับสนุนให้ได้เข้าร่วมกิจกรรมหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายภายนอกทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หรือจังหวัด เพื่อก่อให้เกิดแนวคิดหรือกิจกรรมสร้างสรรค์อันสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ของตน สอดคล้องกับแนวคิดของ โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1981) ว่า การมีส่วนร่วมมี 4 ขั้นตอน คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทุกขั้นตอนมีความสัมพันธ์ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมที่ขั้นตอนการตัดสินใจเป็นประการสำคัญ ซึ่งในแนวทางการมีส่วนร่วมนั้นมุ่งให้ประชาชนเป็นผู้คิดค้นปัญหาเป็นผู้ที่มีบทบาทในทุก ๆ เรื่อง ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน โดยเฉพาะที่หมู่บ้านโนนกลาง หมู่ที่ 2 ที่ได้ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการตนเองโดยการตั้งสภาชุมชน มีบทบาทในการวางแผนนโยบาย กฎ กติกา กำกับ ดูแล และให้ความช่วยเหลือสมาชิกในชุมชน ส่งผลให้การดำเนินงานด้านการจัดการขยะและกิจกรรมอื่นๆ ในพื้นที่เป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว มี

ประสิทธิภาพ และสามารถสร้างเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถจัดการตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับพื้นที่อื่นๆ ได้

6.2.1) การขยายผลแนวปฏิบัติการลดปริมาณขยะสะสมในครัวเรือนขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ในด้านการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างตัวแทนสมาชิกหรือผู้นำในชุมชนที่มีวิสัยทัศน์และความตั้งใจที่แน่วแน่ในการดำเนินการขับเคลื่อนด้านการลดปริมาณขยะสะสมในครัวเรือน โดยการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอบรมเพิ่มพูนความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การศึกษาดูงาน เป็นต้น ซึ่งผลการศึกษาพบว่าผู้นำของหมู่บ้านเมืองไผ่ หมู่ที่ 4 ได้แสดงออกถึงความตั้งใจที่แน่วแน่ในการขับเคลื่อนให้หมู่บ้านสามารถจัดการตนเอง สามารถบริหารจัดการและลดปริมาณขยะในครัวเรือนได้ จากความมุ่งมั่นและมีเป้าหมายที่ชัดเจน หมู่บ้านเมืองไผ่ หมู่ที่ 4 จึงได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว ให้เป็นเป้าหมายหมู่บ้านที่สามารถจัดการตนเองจนเป็นหมู่บ้านต้นแบบได้ แนวทางนี้สอดคล้องกับศาสตร์ของพระราชชาในด้านการ ระเบิดจากภายใน อันหมายถึง การ จะทำการใดๆ ต้องเริ่มจากคนที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ต้องสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้เกิดความเข้าใจและอยากทำ ไม่ใช่การสั่งให้ทำ คนไม่เข้าใจ ก็อาจจะไม่ทำก็เป็นได้ ในการทำงานนั้นอาจจะต้องคุยหรือประชุมกับลูกน้อง เพื่อนร่วมงาน หรือคนในทีมเสียก่อน เพื่อให้ทราบถึงเป้าหมายและวิธีการต่อไป

6.3) ข้อเสนอแนะ

6.3.1) ข้อเสนอแนะสำหรับชุมชน

ชุมชนที่มีผู้นำเข้มแข็ง มีเศรษฐกิจที่ดี มีความร่วมมือที่ดีต่อการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่วนรวม ควรส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง รวมถึงการแปรรูปขยะในลักษณะต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดรายได้และลดปริมาณขยะสะสมหรือขยะที่ต้องกำจัดทิ้ง มีการจัดตั้งสภาชุมชน เพื่อการกำกับดูแลและติดตามการดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด ชิด โดยการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ตั้งแต่การกำหนด กฎ กติกา การตรวจสอบ การสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจต่อกัน

6.3.2) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

การดำเนินงานวิจัยด้านการจัดการขยะร่วมกับชุมชน ผู้วิจัยอาจทำหน้าที่ เป็นวิทยากรเพื่อเสริมสร้างความตระหนักในการจัดกา รขยะในครัวเรือน ร่วมคิดและเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการใดๆ ของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเป็นผู้ตัดสินใจในการดำเนินการเอง นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการจัดกิจกรรมหนุนเสริมเพื่อให้ชุมชนมีความสนใจในการจัดการขยะ และเป็นผู้สังเกตการณ์บริบทในพื้นที่ เป็นส่วนหนึ่งในการสะท้อนจุดเด่นหรือจุดที่ควรพัฒนาในมุมมองของนักวิชาการ และคนภายนอกชุมชนได้ อย่างไรก็ตาม การติดตามผลการดำเนินงาน ควรมีความต่อเนื่องและมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนแต่สามารถยืดหยุ่นได้ตามบริบทของพื้นที่ ทั้งในด้านเวลา การติดต่อ

ประสานงานกับบุคคลหลายระดับ หลายองค์กร และการบริหารจัดการงบประมาณที่ควรมีความเหมาะสม นอกจากนี้ เนื่องจากพื้นที่ตำบลเมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ มีเป้าหมายในการเป็นชุมชนต้นแบบด้านการจัดการขยะ นักวิจัยจึงอาจมีส่วนร่วมในด้านการเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการ ในลักษณะอื่นๆ เช่น การพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ การใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยให้การจัดการขยะมีประสิทธิภาพมากขึ้น การอบรมพัฒนาทักษะการเป็นวิทยากรให้กับชุมชนที่มีความพร้อมในการเป็นต้นแบบ เป็นต้น

6.3.3) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว อำเภอพุทธไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการเป็นตำบลต้นแบบด้านการจัดการขยะ ทั้งนี้ อบต. ได้วางแผนว่า จะมีการขยายผลหมู่บ้านที่มีการจัดการตนเองเป็นแบบอย่างที่ดี คือ หมู่บ้านโนนกลาง หมู่ที่ 2 ให้เกิดขึ้นกับหมู่บ้านอื่นๆ อีกจนครบทุกหมู่บ้านในตำบล ทั้งนี้ บริบทของตำบลเมืองบัว อำเภอชุมพลบุรี จาก การศึกษาครั้งนี้ พบว่าหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบัว มีผู้นำเข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์ มีบุคลิกและความสามารถเป็นผู้นำที่สามารถกำกับ ติดตาม เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายได้ อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการวางเป้าหมายและตัวชี้วัดการดำเนินงานเป็นแผนระยะสั้นและในระยะยาวอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถดำเนินการตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ เพื่อให้ดำเนินกิจกรรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การทำงานเชิงบูรณาการกับโครงการอื่นๆ ที่หน่วยงานมีกำหนดอยู่แล้ว จะช่วยให้ลดภาระงบประมาณ/เวลา และสามารถสร้างให้เกิดโครงการที่มีประโยชน์หรือผลกระทบที่เป็นรูปธรรมต่อชุมชนได้มากขึ้น